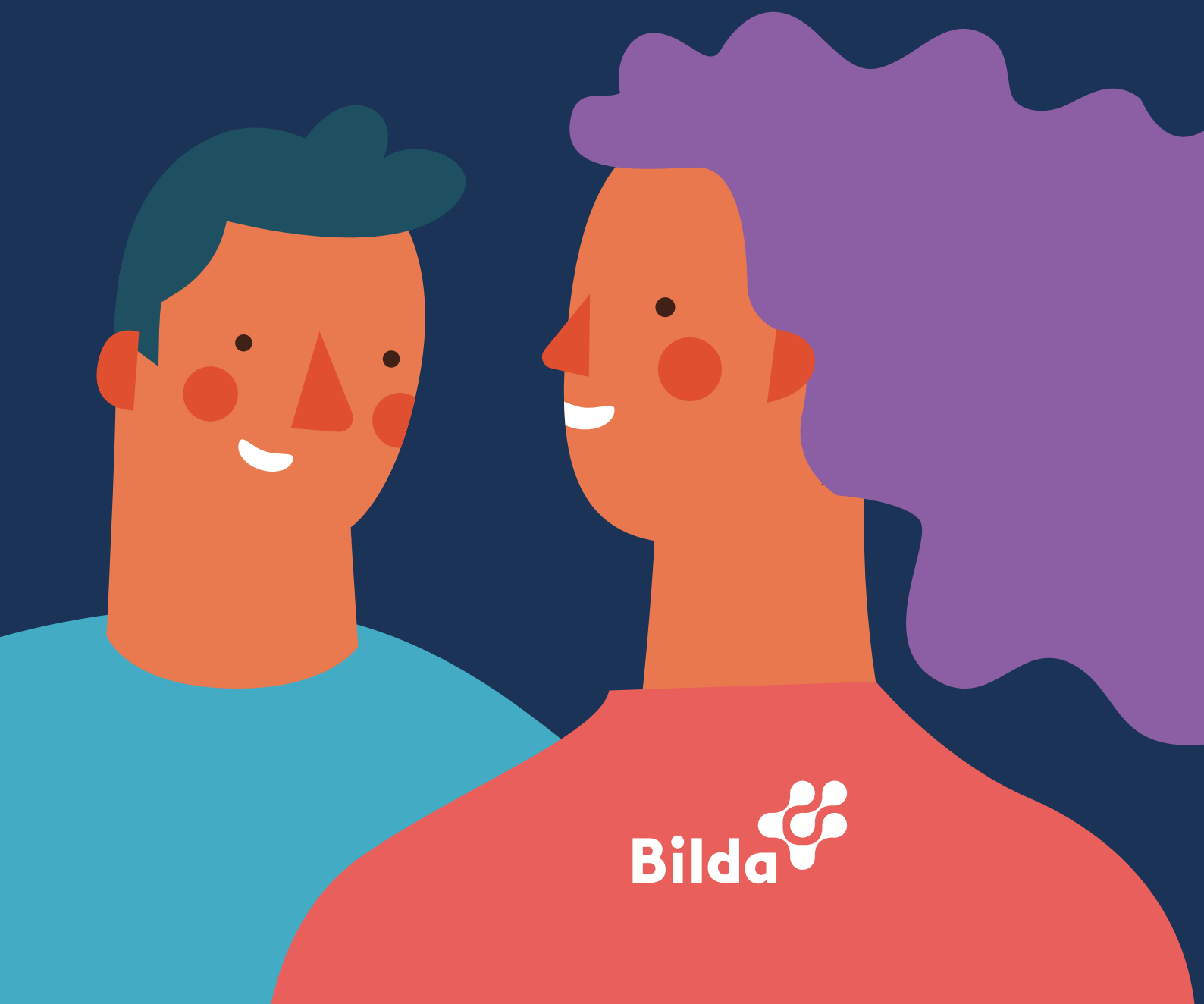

Att planera & leda hybridarrangemang: Inspirationshäfte

Fotograf: Dylan Ferreira Källa: Unsplash

VÄLKOMMEN!

Det blir allt vanligare att arrangörer erbjuder deltagare möjligheten att välja om de vill delta på plats eller på distans. Vi kan på så vis nå fler deltagare på ett mer inkluderande sätt. Det innebär också en del utmaningar att leda ett möte med blandat deltagande.

Här har vi samlat tips på teknik samt inspiration för att hjälpa dig att komma igång.

MODELLER FÖR HYBRIDMÖTEN

Här presenteras två olika modeller som stöd att utgå från för när du planerar cirklar, träffar, föreläsningar eller seminarier med blandat deltagande, där en del av deltagarna är med fysiskt på plats och andra digitalt via en skärm. Givetvis kan ni använda egna kombinationer eller varianter av dessa modeller beroende på vad ni vill åstadkomma och har för förutsättningar.

Användbara länkar:

www.bilda.nu/cirkelledare
www.bilda.nu/verktygslada
www.bilda.nu/kontakt

MODELL 1: HYBRIDMÖTE FÖR EN GRUPP

För sammanhang där det finns en grupp som träffas fysiskt, till exempel en studiecirkel, och där det finns utrymme för flera deltagare men där deltagarna av olika skäl inte kan ta sig till den fysiska platsen kan den här modellen vara ett alternativ.

HUR GÅR DET TILL?

Hybridmöten är då några individer befinner sig fysiskt på plats och andra är med på distans, vanligtvis modererat av en cirkelledare på plats. Det behövs en cirkelledare och eventuellt även en till person för att hjälpa till med tekniken, moderera distansdeltagarna och innehållet. Den extra personen kan vara nödvändig om distansdeltagarna är många, eller om utrustningen kräver det.

HUR PLANERAR JAG?

Upplägget för arrangemanget eller mötet planeras som vanligt för en grupp eller en studiecirkel med sitt syfte, mål, metoder och material.

Villkoren för deltagandet skiljer sig åt mellan fysiskt och på distans. För att hitta fungerande metoder och material är det värt att prova i en mindre grupp innan. Använd gärna metoder och idéer från vårt inspirationshäfte; [Leda digitala studiecirkel](#). Med lite övning och praktik upptäcker man också nya sätt som gör att man kan få till riktigt bra och inkluderande möten med hög delaktighet för alla.

TEKNIKEN

Tekniken påverkar hur gruppen kan kommunicera och interagera med varandra. De som deltar på distans behöver en sorts utrustning medan de som träffas på plats behöver en annan.

TEKNIK FÖR ENSKILDA DELTAGARE PÅ DISTANS

Tekniken för deltagarna på distans är samma som den man använder i vanliga videomöten, det vill säga:

- En enhet (dator, surfplatta eller smart mobil) med webbkamera.
- Headset.
- Internetuppkoppling där fast lina är att rekommendera, dvs en internetkabel.

TEKNIK I RUMMET

För att alla ska kunna höra och se varandra samt ta del av samma innehåll behövs:

- En enhet, exempelvis en dator.
- Internetuppkoppling, gärna med internetkabel.
- En extern högtalare med full duplex. Full duplex innebär att kommunikation kan ske i båda riktningarna samtidigt, (att återge och ta in ljud) utan att det blir rundgång i ljudet.
- En extern storskärm eller projektor att dela skärmbild på.
- En extern kamera på stativ. Det kan vara en smart telefon, en surfplatta, en systemkamera eller en videokamera.

Den externa högtalaren och kameran kopplas till en enhet, en dator, som ansluts till en projektor eller annan extern större skärm.

Används en kamera och högtalare som kan fånga upp en tillräckligt stor yta som gruppen rimligtvis kan hålla sig inom, så slipper man jobbet med att rikta in kameran på den eller de som pratar.

Det blir cirkelledaren, alternativt den person som modererar träffen, som växlar läge mellan den externa kameran och det innehåll som delas på skärmen via datorn. När cirkelledaren inte delar skärm (ppt, Menti eller annat material), så kan distansdeltagarna visas så att alla i gruppen kan se varandra.

Videokonferensutrustning

Finns det videokonferensutrustning i rummet, använd den. Oftast består den av en dator med storbildsskärm, en extern kamera samt extern högtalare med full duplex. Vissa kameror har autofokus eller kan styras och zoomas via en fjärrkontroll. Förutsatt att deltagarna i rummet sitter inom kamerans och högtalarens räckvidd kan alla i gruppen både höra och se varandra samt det innehåll som delas på storskärmen om man har den här utrustningen. Se bild på nästa uppslag.

Ett enklare alternativ

Finns det inte videokonferensutrustning eller möjlighet att skaffa all teknik går det naturligtvis att klara sig på mindre. Det begränsar dock vad ni kan göra i gruppen. Som cirkelledare behöver du ta med det i planeringen av träffarna.

Minsta möjliga utrustning är en enhet med uppkoppling. Ska ni prioritera extrautrustning, välj ljudet. I synnerhet om samtalet är viktigt. Det finns bra portabla högtalare med full duplex för dryga tusenlappen som enkelt kan anslutas till datorn eller mobilen via usb.

Ett enklare alternativ för föreläsningar

Det här upplägget kan fungera för mer uppstyra sammanhang där föreläsningar varvas med enskilda uppgifter. Cirkelledaren har ett headset kopplat till en dator, som ansluts till en projektor.

De som deltar på distans kan då se det som delas på datorskärmen, men de kan varken se eller höra de andra deltagarna i rummet. Cirkelledaren behöver därför återupprepa det som sägs i rummet för de som deltar på distans och tvärt om.

TIPS

Se till att testa utrustningen innan så att allt fungerar tillsammans och att alla de förlängningssladdar, adaptrar och extra laddare som kan behövas finns. Uppkoppling: Internetkabel är en stark rekommendation, även för deltagarna. Testa gärna uppkopplingshastigheten på bredbandskollen.se (riktvärde är 8-10 Mbit uppkoppling).

MODELL 2: HYBRIDARRANGEMANG FÖR FLERA GRUPPER

Hybridupplägg fungerar även för större arrangemang. Här förutsätts att det finns grupper som kan träffas på olika platser där det finns tillgång till nödvändig teknik, samtidigt som det också finns de som har behov av att kunna delta enskilt på distans. Detta är också ett sätt att arrangera större konferenser och event som är tillgängliga för fler.

HUR GÅR DET TILL?

Utgångspunkten för det här arrangemanget är ett webinar, en digital föreläsning i realtid som man kan ta del av enskilt via sin dator, eller tillsammans som grupp via dator eller en videokonferensutrustning. Så länge som alla har en stabil och hyfsat bra internetuppkoppling så finns det, tekniskt sett, inte någon övre gräns för hur många som kan delta.

Grupperna som träffas på plats kan variera i storlek från några personer och uppåt. Det bör finnas minst

en cirkelledare på plats för varje grupp, och samma gäller för det som deltar på distans.

Handlar det om ett längre arrangemang på flera timmar är det värt att variera föreläsningar med exempelvis grupparbeten och övningar.

HUR PLANERAR JAG?

Ju större arrangemang det är, desto viktigare blir det med tydlig agenda och tydliga roller. Vad ska hända när, och vem sköter vad? Hur många cirkelledare behövs per grupp? Vem sköter supporten? Att planera i tid och att testa teknik och metoder innan så att allt fungerar som planerat är också nödvändigt.

För heldagar eller längre pass är ett varierat upplägg att rekommendera. Föreläsningar kan varvas med olika gruppuppgifter, övningar och diskussioner. Tänk på att dessa övningar, uppgifter och diskussioner ska fungera både för deltagare på distans och de som är på plats.

Hämta gärna inspiration från vår ledarväska, och från bilda.nu under rubriken "Cirkelledare" eller "Att vara ledare på distans".

TEKNIKEN

Den eller de som föreläser kan göra det via en vanlig dator med internetuppkoppling. Gärna också med ett headset för bättre ljudkvalitet. Vill man förbättra kvaliteten ytterligare, kan man komplettera med en extern kamera, alternativt använda en videokonferensutrustning istället.

Grupperna på plats kan även de med fördel ansluta via en videokonferensutrustning för att ta del av den centrala sändningen. Alternativt att en person ansluter via sin dator och delar skärmen via projektor eller annan storskärm. En extern högtalare med full duplex ansluts till datorn för ljudet.

TEKNIK FÖR ENSKILDA DELTAGARE PÅ DISTANS

Teknik för deltagarna

Tekniken för deltagarna på distans är samma som den man använder i vanliga videomöten, se tidigare stycke.

Så här kan en videokonferensutrustning se ut med skärm och kamera på väggen samt högtalarpuck på bordet.

Bildälla: Unsplash

Fotograf: Christina @ Wocin techchat.com Källa: Unsplash

ATT TÄNKA PÅ VID PLANERING AV HYBRIDARRANGEMANG

- Välj modell utifrån vilken typ av arrangemang det är, vilka förutsättningar ni har, och vilka mål ni har.
- Behöver ni köpa in utrustning och verktyg?
- Prioritera att köpa in en högtalare med full duplex, särskilt om det är viktigt att få till ett fungerande samtal.
- Planera arrangemanget och upplägget i god tid för att få ut det ni vill. Finns det information som alla med fördel kan få i förväg? Finns det utrustning, verktyg eller annat som behövs testas innan?
- Välj vilket innehåll ni ska jobba med och hur det ska tillgängliggöras för alla.
- Utvärdera gärna för att kunna dra nytta av erfarenheter och jobba med förbättringar.

TIPS PÅ VERKTYG FÖR ALLA ATT INTERAGERA MED OCH FÖR SAMARBETEN I BLANDMÖTEN

- I Zoom och i Teams finns grupprum som gör det möjligt att ha mindre gruppsamtal.
- I Zoom finns annotationer som deltagarna kan använda för att exempelvis ”stämpla” och på så vis prioritera exempelvis påståenden.
- I teams, via forms, och i Zoom finns inbyggda polls (frågor, enkäter) samt whiteboard som kan användas för samarbeten och facilitering av workshops digitalt.
- Mentimeter är ett verktyg för att skapa interaktion med olika modeller som bland annat omröstning, skattning, ranka, positioner, skriva ordmoln, formulera frågor, lösningar. Även Mentimeter finns i gratisversion i vilken man kan skapa 2 frågor per presentation.
- More than one story är den kortlek som Bilda länge använt vid fysiska träffar som mötesöppnare och lära känna varandra metod. Korten finns nu även att nå i digitalt format via en hemsida, vilket underlättar delning på skärm.

Fler metodtips hittar du i pdf:en ”Leda digital verksamhet, inspirationshäfte” som finns på [Bilda.nu](https://bildanu.se/).

TÄNK PÅ ATT

Om ni ska använda digitala verktyg som Mentimeter, More than one story, eller frågor (polls), så behöver alla deltagare, även de i rummet, ha en varsin enhet. Ofta funkar det bra med en smart mobil.

Eftersom det inte finns någon naturlig ordning i det digitala rummet är det viktigt att du som ledare delar ut ordet. Så ha gärna deltagarlista där du kan bocka av vilka som pratat så ingen glöms bort.

Lycka
till!

